

КУЛЬТУРОЛОГІЯ

УДК 78.09:780.617.131(477)]785“195/2200”

DOI <https://doi.org/10.32782/facs-2025-2-31>

Богдан БУРЛАЧЕНКО

аспірант, Навчально-науковий інститут мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, вул. Української перемоги, 34-А, м. Івано-Франківськ, Україна, 76014

ORCID: 0000-0003-2194-584X

Ольга ФАБРИКА-ПРОЦЬКА

доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва, Навчально-науковий інститут мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, вул. Української перемоги, 34-А, м. Івано-Франківськ, Україна, 76014

ORCID: 0000-0001-5188-1491

Бібліографічний опис статті: Бурлаченко, Б., Фабрика-Процька, О. (2025). Доробок українських композиторів для однорідних та мішаних ансамблів за участі гітари кінця XX – початку XXI століть. *Fine Art and Culture Studies*, 2, 222–228, doi: <https://doi.org/10.32782/facs-2025-2-31>

ДОРОБОК УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ ДЛЯ ОДНОРІДНИХ ТА МІШАНИХ АНСАМБЛІВ ЗА УЧАСТІ ГІТАРИ КІНЦЯ XX – ПОЧАТКУ XXI СТОЛІТЬ

Розвідка присвячена ансамблевому гітарному виконавству, яке розглянуто на основі творчості українських композиторів (А. Андрушка, Ю. Стасюка, А. Бойко, С. Гуріна, Л. Герасимчук, О. Ходаківського, В. Куликовської, М. Вігули та Ф. Берната). Зазначено, що доробок композиторів є одним із важливих аспектів в контексті розвитку інструментального мистецтва загалом та гітарного ансамблевого музикування зокрема. **Метою роботи** є визначення специфіки гітарних композицій для однорідних та мішаних ансамблів українських композиторів кінця XX – початку XXI століття та розширення аналітичної інформації щодо наявності ансамблевого репертуару. **Методологія дослідження** містить комплекс методів, серед яких аналітичний підхід, що використаний для та опрацювання наявної наукової літератури; історичний метод, що обумовлюється означенням певного проміжку часу ансамблевого музикування за участі гітари; методи синтезу та теоретичного узагальнення – для створення деякої почерговості викладення основного матеріалу розвідки, здійснення висновків і перспектив подальшого дослідження зазначеної теми. **Наукова новизна** статті полягає у першому комплексному дослідженні, предметом якого є узагальнення наявної інформації щодо репертуару для гітарних ансамблів. українських композиторів У **висновках**, зазначено, що композиторська творчість займає вагомe місце у становленні та розвитку гітарного ансамблевого виконавства та набирає все більшої популярності серед інструменталістів. Нестача в ансамблевому гітарному репертуарі пояснюється тим, що ансамблевий гітарний рух є відносно новітнім явищем в Україні, мало вивченим і лише нещодавно отримав підтримку у академічному, виконавському та композиторському колах. На сьогодні митці здійснюють переклади, аранжування на відомі твори зарубіжних авторів, поповнюють репертуар гітаристів-ансамблістів авторськими творами.

Ключові слова: гітарне виконавство, творчість, ансамблеве музикування, репертуар, однорідні ансамблі, мішані ансамблі, композиторський доробок.

Bogdan BURLACHENKO

Postgraduate Student at the Educational and Research Institute of Arts, Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, 34-A Ukrainskoi Peremohy Str., Ivano-Frankivsk, Ukraine, 76014

ORCID: 0000-0003-2194-584X

Olga FABRYKA-PROTSKA

Professor, Doctor of Art Studies, Department of Music Ukrainian Studies and Folk Instrumental Art Educational and Research Institute of Arts, Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, 34-A Ukrainka Peremohy Str., Ivano-Frankivsk, Ukraine, 76014

Faculty of Philosophy, Institute of Music and Art, Department of Music, Prešov University in Prešov (Slovak Republic)

ORCID: 0000-0001-5188-1491

To cite this article: Burlachenko, B., Fabryka-Protska, O. (2025). Dorobok ukrainskykh kompozytoriv dlia odnoridnykh ta mishanykh ansambliv za uchasti hitary kintsia XX – pochatku XXI stolit [The works of Ukrainian composers for homogeneous and mixed ensembles with the participation of guitar in the late twentieth and early twenty-first centuries] *Fine Art and Culture Studies*, 2, 222–228, doi: <https://doi.org/10.32782/facs-2025-2-31>

THE WORKS OF UKRAINIAN COMPOSERS FOR HOMOGENEOUS AND MIXED ENSEMBLES WITH THE PARTICIPATION OF GUITAR IN THE LATE TWENTIETH AND EARLY TWENTY-FIRST CENTURIES

*The research is devoted to ensemble guitar performance, which is considered on the basis of the works of Ukrainian composers (A. Andrushko, Y. Stasiuk, A. Boyko, S. Gurin, L. Gerasymchuk, O. Khodakivskyi, V. Kulykovska, M. Vihula, and F. Bernat). It is noted that the work of composers is one of the important aspects in the context of the development of instrumental art in general and guitar ensemble music in particular. **The purpose of the study** is to determine the specifics of guitar compositions for homogeneous and mixed ensembles by Ukrainian composers of the late twentieth and early twenty-first centuries and to expand analytical information on the availability of ensemble repertoire. **The research methodology** includes a set of methods, including the analytical approach used to study the available scientific literature; the historical method, which is determined by the definition of a certain period of time of ensemble music with the participation of the guitar; methods of synthesis and theoretical generalization – to create a certain sequence of presentation of the main material of the research, drawing conclusions and prospects for further research on this topic. **The scientific novelty** of the article lies in the first comprehensive study, the subject of which is the generalization of available information on the repertoire for guitar ensembles. Ukrainian composers **In conclusion**, it is noted that composers' creativity occupies a significant place in the formation and development of guitar ensemble performance and is gaining increasing popularity among instrumentalists. The lack of ensemble guitar repertoire is explained by the fact that the ensemble guitar movement is a relatively new phenomenon in Ukraine, little studied and only recently supported by academic, performing and composing circles. Today, artists are translating and arranging well-known works by foreign authors, and adding their own compositions to the repertoire of ensemble guitarists.*

Key words: guitar performance, creativity, ensemble music, repertoire, homogeneous ensembles, mixed ensembles, composer's work.

Актуальність проблеми. Кінець XX – початок XXI століття характеризується складним періодом на території України, що, безперечно, вплинуло на всі сфери життя українців, зокрема й на мистецькі процеси. В останні десятиліття в інструментальній практиці, зокрема в ансамблевому гітарному музикуванні, постає проблема формування змістовного та різнобарвного художнього репертуару. Наявність високомистецького та збалансованого репертуару є важливим чинником у гітарному виконавстві, який забезпечує розвиток виконавських здібностей гітаристів, керівників ансамблів, їх професійної компетентності, творчого мислення тощо.

Сучасний наявний репертуар у сфері українського гітарного мистецтва представлений

багатьма творами світових та українських композиторів. Проте, оскільки більшість українських композиторів пишуть твори для гітарисоло, саме ансамблеві оригінальні композиції трапляються рідше. Брак ансамблевого репертуару вітчизняні композитори «перекривають» шляхом написання аранжувань та здійснення перекладів відомих світових композицій для ансамблів за участі гітари.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Чимала кількість науковців, які досліджували діяльність українських композиторів-гітаристів з різних аспектів, спорадично згадують ансамблеві композиції. Зокрема, С. Сметана у статті «Джазові композиції у творчості сучасних українських композиторів» досліджує джа-

зові елементи у творах Ю. Стасюка, М. Вігули та А. Андрушка. Окрім творів для гітари-соло, автор аналізує також декілька композицій для ансамблів за участі гітари (Сметана, 2012). Стаття С.Гриненко «Специфіка творів для гітари українських композиторів» розкриває основні тенденції творчості вітчизняних композиторів (наслідування традицій західних композиторів, відродження старовинної музики, синтез різних стилів із українським фольклором) та здійснює аналіз діяльності митців, серед яких були й діячі, що пишуть твори ансамблевого спрямування (Гриненко, 2018). М. Тущенко, Н. Філіпчук та Б. Михайлов у своїх наукових роботах «Національний репертуар як важлива складова фахової підготовки гітариста» та «Внесок українських композиторів у розвиток педагогічного репертуару для класичної гітари» відповідно досліджують напрацювання українських композиторів з точки зору збагачення педагогічного репертуару, ними проаналізовано ряд зразків для ансамблів (Михайлов та Філіпчук, 2022; Тущенко, 2023).

Мета статті – визначення специфіки гітарних композицій для однорідних та мішаних ансамблів українських композиторів кінця ХХ – початку ХХІ століття.

Виклад основного матеріалу дослідження. До кінця ХХ століття на теренах України вже був сформований класичний камерно-ансамблевий репертуар, завдяки розвитку гітари та визначним подіям, що припали на її долю: визнання гітари академічним музичним інструментом, шалена популярність інструменту в країнах Європи, акомпанування гітари відходить на другий план, поширюється сольне та ансамблеве музикування, вклад іноземних композиторів, які створили базовий репертуар для гітари.

Початок ХХІ століття характеризується наявністю чималої кількості українських композиторів, які пишуть твори для гітари-соло та для гітари в ансамблях. Більше того, серед них є велика кількість композиторів-гітаристів, які поєднують композиторську й виконавську діяльність та творять сучасну історію розвитку гітарного музикування України.

Серед плеяди зарубіжних композиторів варто згадати постать українського композитора та гітариста – **Андрія Андрушко**, твори якого є у репертуарі всесвітньо відомих виконавців

(Л. Вітошинського, Ж. Абітона, А. Морено, Р. Буше та інших). Його заслужено вважають одним із засновників сучасного музичного мистецтва Західної України. А. Андрушко є переможцем та лауреатом багатьох міжнародних конкурсів як видавець та композитор, окрім того він бере активну участь у різних мистецьких подіях. Творча спадщина митця присвячена ансамблевому музикуванню за участі гітари. Його композиторському стилю характерні «уважне та дбайливе ставлення до фольклору та спосіб індивідуального осмислення фольклоризму» (Степанов, 2024). А. Андрушко є автором великої кількості оригінальних творів, серед яких: композиції для дуету («Bossa Nova», «Диптих», «Друзі», фантазії на тему української щедрівки «Чи дома, дома пан господар», «Закувала та і зозуленька» та інші), квартету («Hutsul Party», «An Instant Bizarre», «Literacy Path» та інші), квінтету («Різдвяні Дзвоники»), для гітари у супроводі струнного квартету («Дивертисмент») та для гітари з оркестром («Concerto Grosso» та «Камерний концерт»).

Варто відмітити композиторську діяльність рівненського виконавця-гітариста **Юрія Стасюка** – члена Національної спілки композиторів, автора посібника гри на гітарі «Твори для класичної гітари О. С. Несміха» (2007р.), декількох музичних альбомів («Дитячий альбом», «Альбом юного гітариста» тощо), організатора фестивалів для юних гітаристів. Ю. Стасюк пише твори не тільки для гітари, але й для інших музичних інструментів, його музичні альбоми надзвичайно багатожанрові. Про свою творчість Юрій розповів інтерв'юерці А. Протасевич: «<...>У мене багато альбомів. Є аранжування українських колядок, українських та російських романсів. Я з великим задоволенням співпрацюю з музикантами та співаками. Люблю акомпанувати на гітарі. У творчій співпраці з народною артисткою України Наталією Фариною ми записали шість аудіоальбомів, до яких увійшли українські та російські пісні, романси та колядки. Нещодавно із київською співачкою Лілією Лінчук ми записали циганські романси, є також два альбоми романсів та колискових з співачкою Світлою Жуковською. Маю також два альбоми гітарної музики – оригінальні композиції для шести-струнної гітари та твори відомих композиторів

XVIII-XXI ст. Написав вісім збірок для учнів музичних шкіл» (7). Серед великої кількості творів композитора найвідомішими композиціями для ансамблів за участі гітари є: «Ностальгія», «Самба», «Блюз для двох», «Маленький вальс», обробка української народної щедрівки «Чи вдома, вдома пан господар» (для гітарних дуєтів); «Фантазія в іспанському стилі», «Іспанський танок», «Рондо-капрічіо» (для квартетів); «Фантазія на теми польських народних пісень» (для дуєту скрипки та гітари); «Концерт для шестиструнної гітари та симфонічного оркестру»; Концерт для шестиструнної гітари зі струнним оркестром № 1» та інші.

Аліна Бойко – відома українська гітаристка, композиторка, заступник Голови Асоціації гітаристів НВМС, є учасницею та членом журі багатьох міжнародних конкурсів. Аліна Леонідівна є авторкою багатьох нотних збірок для гітари, серед них ансамблях були видані наступні: «Дует скрипка-гітара» (2018р., 2019р., 2021р.) (випуск 1: переклади А. Бойко відомих творів українських композиторів, выпуск 2 та 3: переклади А. Бойко творів зарубіжних композиторів – Нідерланди, Франція, Куба та ін., а також Італія, Німеччина, Нідерланди та ін. відповідно), 3 репертуару дуєту «Свіжий вітер» (2014р.) (оригінальні твори та обробки українських пісень для скрипки та гітари), «Ансамблі для домри (скрипки) та шестиструнної гітари» (2009р.) (п'єси для ансамблів (різних за кількісним складом) за участю чотириструнної домри (або скрипки) та шестиструнної гітари), «Гітара в ансамблі» (2010р.) (оригінальні твори та обробки українських народних пісень для гітарних дуєтів, тріо, квартетів), «Вітання з України!» (2021р.) (2 выпуск: варіації та обробки української народної музики для шестиструнної гітари соло та квартетів гітар), а також А. Бойко є автором-упорядником у співавторстві із К. Чеченею збірки «Натхнення» (2020р.) (композиції для гітари соло та ансамблів сучасних українських композиторів – членів Асоціації гітаристів НВМС), яка присвячена 20-літтю Асоціації.

Слід відмітити також творчу багатогранну особистість **Сергія Гуріна**. Протягом років митець вдало поєднує композиторську, виконавську та педагогічну діяльність; є учасником ансамблю «Збиранка» (м. Львів) та різних творчих проєктів, бере активну участь у багатьох

мистецьких подіях, серед яких різноманітні конкурси, фестивалі, виставки, презентації. Інформацію про композиторську діяльність С. Гуріна можна знайти на його сторінці на платформі YouTube: «<...>Сергій Гурін – це не просто композитор, це справжній майстер своєї справи, який через свої твори відкриває нові горизонти для української гітарної музики. Його творчість об'єднує в собі багатство традицій і сучасні інновації, створюючи неповторний музичний світ, у якому кожна нота – це маленька частинка великої історії»(3). Його перу належить чимало ансамблевих творів для гітари, серед яких: «Аве, Маріє!», «Ти наснилась мені», «Гончарне коло», «To Francesco with Love», «Елегія для мами» (для дуєту); «Неба блакить», «Чекаю весну...» (для тріо); «Солодка полька», чоловічий іспанський танець «Фарука» (для квартету) та інші.

Однією із видатних київських гітаристок та композиторів сучасності є **Лілія Герасимчук** – педагог, викладач-методист, членкиня Асоціації гітаристів України, учасниця багатьох міжнародних музичних конкурсів. Її перу належить чимало авторських творів, аранжувань та перекладів для однорідних та мішаних ансамблів за участі гітари, зокрема:

– для однорідних ансамблів: авторські твори – дует «Жартівлива»; тріо «Ковбойська», «Попурі на тему українських пісень», «Чарівниця»; квартет «Танець в старовинному стилі», «Все змінюється»; аранжування – тріо «Менует» І. Кригер; квартет українська народна пісня «Ой зацвіла синя квітка»;

– для мішаних ансамблів: авторські твори – дует гітари та укулеле «Дорога до себе», «Прокитайся», «Розмова»; дует гітари та домри п'єса «Час додому», «Квітень», «Маленька румба», «Маленький романс».

Відомою в Україні є постать гітариста, педагога, заслуженого діяча мистецтв України, композитора **Олександр Ходаківського**, який є і учасником багатьох конкурсів та фестивалів, творцем декількох мистецьких проєктів, серед яких різноманітні концертні програми та концепція «Міжнародної Мандрівної Академії Гітари». Композиторський доробок О. Ходаківського налічують твори не тільки для гітари, серед яких і композиції для гітарних ансамблів (для дуєтів – «Український віночок №3», «Український віночок №4», «Укра-

їнський віночок №5», «Українська мелодія» Op.59, №1 В. Косенка; для тріо – мексиканська народна музика «Сомбреро»; для квартетів – «Попуррі на теми популярних мелодій початку XX століття», «Adagio con espressione» Op.180, №.2 із сонати F-dur Д. Бортнянського; для голосу у супроводі гітари «І пісня Адели» та «ІІ пісня Адели» до вистави Федеріко Гарсія Лорки «Дім Бернарди Альби», обробка українського романсу XIX століття «В саду осіннім» невідомого автора; для квартету із 3 гітар та бас гітари танго-сюїта «Adios» Op.40, №1), а й для театральних вистав, музично-хореографічні зразки.

Вагомий внесок у розвиток гітарного мистецтва України зробила композиторка, гітаристка та педагогиня **Вікторія Куликовська**. Мисткиня займається виконавсько-концертною діяльністю, є учасником декількох гітарних дуетів, бере участь у різних конкурсах та фестивалях як композитор і виконавець, на разі займається викладацькою справою в м. Загреб, що у Хорватії (4). В. Куликовська є авторкою багатьох нотних збірок, що присвячені гітарному мистецтву, значна частина яких написана для ансамблів, зокрема: «Дуети для шестиструнних гітар» (2003р.), до якої увійшли оригінальні переклади для дуету у складі гітар класичних творів відомих композиторів (Авторське видавництво, м. Київ); видано авторське переклад для гітарного дуету п'єси «Лібертанго» А. П'яццолі (збірка «Дуети», Білорусь); доповнена нотна збірка «Дуети. Легка музика для гітари» (2005р.) (Видавництво «Лат & К»).

Серед творів для гітарних ансамблів варто відмітити декілька її авторських композицій та аранжувань: у співавторстві із О. Копенковим «Самотність», аранжування української народної пісні «По садочку ходжу», у співавторстві із Д. Бортнянським «Allegro moderato from Sonata C-dur», «Лавандові очі» Д. Марічіча, «Marry Christmas Everyone» Б. Хітлі, «Lullaby» Д. Пеячевич тощо.

Популяним в наш час є інструментальний дует гітаристів «Подвійний Парафраз» – **Михайла Вігулу** та **Ференца Берната**. Обидва музиканти є уродженцями Закарпаття, однак на сьогодні продовжують свій творчий шлях в Угорщині з місією поширення українського гітарного мистецтва. Окрім виконавської творчої діяльності, музиканти вдало поєднують

композиторську, викладацьку, педагогічну, громадську діяльність, беруть участь у різних музичних та мистецьких подіях. Зокрема, у 2022р. про їхню композиторську працю Ф. Бернат розповів у рамках інтерв'ю угорській газеті «Magyar Nemzet» про творчість дуету: «Наш репертуар збагачувався багатьма іспанськими та класичними творами, але сьогодні вони відійшли, їх місце зайняли наші авторські твори. На це був попит! Окрім наших індивідуальних записів, вийшло ще два спільні диски, на другому – лише власні твори» розповів у рамках інтерв'ю угорській газеті «Magyar-Nemzet (Enikő, 2022).

У гітарному композиторському доробку М. Вігули найбільше авторських оригінальних композицій різноманітних за жанрами, перекладів творів та обробок народних пісень. Серед численних творів для ансамблів за участі гітари: дуети – «Гомін лісів», «Німецький танець» Л. Бетховена, «O! Du mein holder Abendstern» Р. Вагнера; квартети – «Guitar Quartet» op.174, «Christmas feeling» op.75, «Kis Magyar fantazia» op.116 («Мала угорська фантазія»), «Веснянка» на основі теми української народної пісні «Шуміла ліщина». Окрім творів для однорідних ансамблів, композитор писав твори й для мішаних, серед яких найвідомішими є: «Jazz impromptu» op.51, «Sonata» op.160, «Tango» op.21 (дуєт гітари та флейти); «Dedicated to baden powell» op.27, «Capricchio» op.30 (дуєт гітари та скрипки); «Pastoralle» op.120 (дуєт гітари та віолончелі) та багато інших.

Щодо композиторської діяльності Ф. Берната, слід відмітити, що у його доробку переважають твори для гітари-соло, ніж для ансамблів. Проте, написані ансамблеві композиції є досить відомими, наприклад: «Меланхолічний вальс» (для дуету гітари з музичним інструментом на вибір – гітара, мандоліна, домра, скрипка, флейта), «Дівчина з синіми розами» (для дуету флейти та гітари), «В очікуванні першого снігу» (для дуету віолончелі та гітари) тощо.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Композиторська творчість відіграє важливе місце у розвитку гітарного музичного мистецтва, а особливо ансамблевого. У процесі навчання важко переоцінити значення репертуару. Саме на опануванні різноманітного репертуару вдосконалюються виконавські навички.

Від вдалого підбору творів залежить ступінь майстерності учасників ансамблю та перспективи його розвитку (Половинка, 2023, с.12). Ансамблевий гітарний рух в Україні є новим

явищем. Серед перспективних напрямків дослідження – пошук та накопичення інформації щодо репертуару для ансамблів за участі гітари.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Enikő G. K. Vihula Mihajlo és Bernáth Ferenc Kárpátaljaértgitározik. Magyar Nemzet. 2022. URL: <https://magyarnemzet.hu/kultura/2022/04/vihula-mihajlo-es-bernath-ferenc-karpataljaert-gitarozik> (дата звернення: 25.02.2025).
2. Гриненко С. М. Специфіка творів для гітари українських композиторів. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка*. Тернопіль: ТНПУ імені В. Гнатюка, 2018. № 2. Вип. 39. С. 12–17.
3. Гурін С. [Творчий вечір Сергія Гуріна 23.06.2024]. *YouTube*. URL: https://www.youtube.com/playlist?list=PLg9TUSzP4Fk17kQ3QRElv_14Cq1sFIcS8 (дата звернення: 28.02.2025).
4. Куликовська Вікторія. МІЖНАРОДНІ ФЕСТИВАЛІ-КОНКУРСИ ВСЕУКРАЇНСЬКІ ФЕСТИВАЛІ-КОНКУРСИ. URL: <https://www.harmoniya.kiev.ua/viktoriya-kulykovska/> (дата звернення: 25.02.2025).
5. Михайлов Б., Філіпчук Н. Внесок українських композиторів у розвиток педагогічного репертуару для класичної гітари. *Актуальні питання професійного становлення сучасної молоді* : збірник наукових праць студентської молоді / упорядники Л. Циганюк, Л. Качуринець. Хмельницький: ХГПА, 2022. Вип. II. С. 110–112.
6. Половинка І. Деякі аспекти ансамблевого музикування в класі гітари (методичні нотатки) / за заг. ред. Самоварової Т. М. Харків : ОНМЦПК, 2023. 12 с.
7. Протасевич А. Гітарист та композитор Юрій Стасюк привіз до Тернополя три прем'єри – 20 хвилин. 20 хвилин – Новини Тернополя. URL: <https://te.20minut.ua/Podii/gitarist-ta-kompozitor-yuriy-stasyuk-priviz-do-ternopolya-tri-prem039e-10229774.html> (дата звернення: 24.02.2025).
8. Сметана С. Джазові композиції у творчості сучасних українських композиторів. *Наукові записки [Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]. Серія: педагогічні науки*. 2012. № 112. С. 288–296.
9. Степанов В. Народні лади у творчості українських композиторів-гітаристів. *Актуальні питання гуманітарних наук*. / [редактори-упорядники М. Пантук, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. – Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2024. – Вип. 82. Том 2. С. 212–219 URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/82-2-29> (дата звернення: 25.04.2025).
10. Тущенко М. М. Національний репертуар як важлива складова фахової підготовки гітариста. *Мистецтвознавчі записки*. 2023. Вип. 43. С. 152–156.

REFERENCES:

1. Enikő G. K. Vihula Mihajlo és Bernáth Ferenc Kárpátaljaértgitározik. Magyar Nemzet. 2022. URL: <https://magyarnemzet.hu/kultura/2022/04/vihula-mihajlo-es-bernath-ferenc-karpataljaert-gitarozik> (дата звернення: 25.02.2025).
2. Hrynenko S. M. Spetsyfika tvoriv dlia hitary ukrainskykh kompozytoriv. Naukovi zapysky Ternopils'koho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Hnatiuka. Ternopil: TNPU imeni V. Hnatiuka 2018. № 2. Vypysk. 39. С. 12–17. [in Ukrainian].
3. Hurin S. [Tvorchyi vechir Serhiia Hurina 23.06.2024]. *YouTube*. URL: https://www.youtube.com/playlist?list=PLg9TUSzP4Fk17kQ3QRElv_14Cq1sFIcS8 (data zvernennia: 28.02.2025) [in Ukrainian].
4. Kulykovska Viktoriia. MIZhNARODNI FESTYVALI-KONKURSY VSEUKRAINSKI FESTYVALI-KONKURSY. URL: <https://www.harmoniya.kiev.ua/viktoriya-kulykovska/> (data zvernennia: 25.02.2025) [in Ukrainian].
5. Mykhailov B., Filipchuk N. Vnesok ukrainskykh kompozytoriv u rozvytok pedahohichnoho repertuaru dlia klasychnoi hitary. Aktualni pytannia profesiinoho stanovlennia suchasnoi molodi : zbirnyk naukovykh prats student'skoi molodi / uporiadnyky L. Tsyhaniuk, L. Kachurynets. Khmelnytskyi: KhHPA, 2022. Vyp. II. S. 110–112 [in Ukrainian].
6. Polovynka I. Deiaki aspekty ansamblevoho muzykuvannia v klasi hitary (metodychni notatky) / za zah. red. Samovarovoї T. M. Kharkiv : ONMTsPK, 2023. 12 [in Ukrainian].
7. Protasevych A. Hitaryst ta kompozytor Yurii Stasiuk pryviz do Ternopolia try premiery – 20 khvylyn. 20 khvylyn – Novyny Ternopolia. URL: <https://te.20minut.ua/Podii/gitarist-ta-kompozitor-yuriy-stasyuk-priviz-do-ternopolya-tri-prem039e-10229774.html> (data zvernennia: 24.02.2025) [in Ukrainian].

8. Smetana S. Dzhazovi kompozytsii u tvorchosti suchasnykh ukrainskykh kompozytoriv. Naukovi zapysky [Kirovohradskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Vynnychenka]. Seriiia: pedahohichni nauky. 2012. № 112. S. 288–296 [in Ukrainian].
9. Stepanov V. Narodni lady u tvorchosti ukrainskykh kompozytoriv-hitarystiv. Aktualni pytannia humanitarnykh nauk. / [redaktory-uporiadnyky M. Pantiuk, A. Dushnyi, V. Illytskyi, I. Zymomria]. – Drohobych : Vydavnychiy dim «Helvetyka», 2024. – Vyp. 82. Tom 2.S.212-219 URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/82-2-29> (data zvernennia: 25.04.2025) [in Ukrainian].
10. Tushchenko M. M. Natsionalnyi repertuar yak vazhlyva skladova fakhovoi pidhotovky hitarysta. Mystetstvoznavchi zapysky. 2023. Vyp. 43. S. 152–156 [in Ukrainian].